

నమూనా ప్రశ్నపత్రం

జీవశాస్త్రం

(10వ తరగతి)

గరిష్ట మార్కులు : 80

సమయం: 2.30నిఱాలు

I. క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములిమ్ము. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు మార్కులు. (4×4 = 16)

1. ఈక్రింది వాటికి కారణాలు వివరించండి.

- (i) జీర్ణశయం మరియు ప్రేగునుండి వెళ్ళే రక్తం రక్తప్రసరణలో నేరుగా హృదయానికి వెళ్ళుకుండా కాలేయం ద్వారా వెళ్తుంది ఎందుకు?
- (ii) రక్తప్రవేశనం చేసేముందు రక్తదాత రక్తగ్రహీత యొక్క రక్తవర్గం ఎందుకు తెల్పుకోవాలి ?
- (iii) సిరలలో మాత్రమే కవాటాలు ఉంటాయి ధమనులలో ఎందుకు ఉండవు? (**AS-1**)
- (iv) శరీరంలో ధమనులు చాలా లోతులో అమరిఉంటాయి ఎందుకు ?

2. ఒక విద్యార్థి కిరణజన్య సంయోగక్రియ కారకాలకు సంబంధించిన ప్రయోగం చేసాడు. కుండీలో నాటిన మొక్కను తీసుకున్నాడు. చీకటిలో 24 గంటలు ఉంచాడు. రెండవరోజు ఉదయం ఒక ఆకుపై నల్లటి కాగితాన్ని ఆకు మధ్యభాగంలో అమర్చి కొన్నిఉ గంటలపాటు సూర్యరశ్మిలో ఉంచాడు. ఈక్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వివరించండి.

- (i) కిరణజన్య సంయోగక్రియలో ఏ కారకం గురించి తెల్పుకోవాలనుకున్నాడు? ఎందుకు? (**AS-3**)
- (ii) ఈ ప్రయోగంలో నియంత్రణ ఉందా? ఉంటే వివరించండి.
- (iii) మొక్కను ప్రయోగంకన్నా ముందు 24 గంా చీకటిలో ఎందుకు ఉంచాడు?
- (iv) పిండిపదార్థాన్ని గుర్తించడానికి విద్యార్థి నిర్వహించిన పరీక్షలోని వివిధ సోపానాలను వివరించండి.

3. ఈక్రింది పట్టిక విశ్లేషించండి. (**AS-4**)

జంతువు పేరు	శరీరం జరువు	గుండె జరువు	నిమిషానికి హృదయ స్ఫుందన
నీటివినియోగం	1,30,000 కి.గ్రా	750 కి.రగా	7
ఎనుగు	3000 కి.గ్రా	12.21 కి.గ్రా.	46
మానవుడు	6070 కి.గ్రా	300 గ్రా	76
కోయల్సీటిప్స్కి	కి.గ్రా.	0.15 గ్రా	1200

1. పై పట్టికలోని ఏ జంతువు శరీర బరువు ఎక్కువగా ఉంది?
 2. శరీర బరువు కంటే గుండ బరువు తక్కువగా ఉండటానికి కారణమేమి?
 3. శరీర బరువుకు గుండె బరువుకు గల సంబంధమేమి?
 4. తక్కువ బరువు కళ్లిన జంతువులో హృదయస్పందన ఎక్కువగా ఉన్నది ఎందుకు?
 5. ఎక్కువ బరువు కళ్లిన జంతువులో హృదయస్పందన తక్కువగా ఉంది ఎందుకు?
 6. గుండె బరువుకు హృదయస్పందనకు మధ్య సంబంధమేమి?
4. డయాలిసిన్ అనగానేమి? ఏ పరిస్థితులలో డయాలిసిన్ నిర్వహిస్తారు? ఎలా నిర్వహిస్తారో బొమ్మ ద్వారా విపరించండి. **(AS-1)**

II. Short answer type questions**(6×2 = 12)**

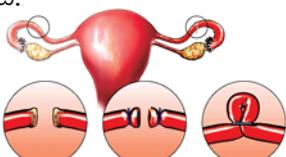
1. హోర్టోన్లు మరియు ఎంజైములు మధ్య గల తేడాలను రాయండి. **(AS-1)**
2. జన్మశాస్త్ర ప్రయోగాలలో మెండల్ బరానీ మొక్కను ఎంపిక చేసుకోవడానికి గల కారణాలేమిటి? **(AS-1)**
3. ద్వీవలయ రక్తప్రసరణకు రేఖాచిత్రంద్వారా విపరించండి. **(AS-1)**
4. సహజవనరులు వేగంగా అంతరించిపోతుంటే జరిగే పరిణామాలు ఏమిటి? **(AS-6)**
5. ఆహారపు వల నుండి విచ్చిన్నకారులను తొలగిస్తే ఏమి జరుగుతుంది?
6. మనకు కోపం వచ్చినపుడు అది అలాగే ఉండకుండా కొంత సేపటికి తగ్గిపోతుంది. ఇలా ఎందుకు జరుగుతుంది.

III. Very Short Answer Questions**(7×1 = 7)**

1. రక్తంలో సాధారణ ద్రవాభిసరణ గాఢతను ఎందుకు నిర్వహించబడాలి?
2. ప్రతీకారచర్యకు నియంత్రణ చర్యకు మధ్యగల తేడా ఏమిటి?
3. పెట్రోల్ వినియోగం గురించి వాహనదారునితో ఇంటర్వ్యూ నిర్వహించేటప్పుడు అడిగే ప్రశ్నలు రాయండి.
4. 8 నెలల మానవ శిశువుతో పోల్చినపుడు 18 సం॥రాల యువకునిలో క్రోమోజోముల సంఖ్యలో తేడా ఏమిటి?
5. బేసోఫిల్స్, స్మృతోఫిల్స్ కంటే ఎలా భిన్నంగా ఉంటారు.
6. ఆహార వాహికలో ఆహార కదలికను తెలిపే చిత్రపటం గీయండి. కదలిక ప్రక్రియను ఏమంటారో రాయండి.
7. విద్యుత్ వృధా వల్ల కళ్లే అనర్థాలను ప్రజలకు తెలియజేయటానికి రెండు నినాదాలు రాయండి.

IV. Multiple Choice questions

(7×1 = 7)

1. శ్వాసక్రియ రేటును ప్రభావితం చేయని అంశం ()
 a) కాంతితీవ్రత b) ఆర్ద్రత c) ఉష్ణగ్రత d) గాధత
2. నాడీతరంగం దీనివలన ఏర్పడుతుంది? ()
 a) జరరిక సిస్టోల్వలన b) జరరిక డయాస్టోల్ వలన
 c) కర్డిక సిస్టోల్వలన d) మైవి ఏవీ కాదు
3. ప్రతీకారచర్య చాపం నియంత్రించేది ()
 a) మెదడు b) వెన్నుపొము
 c) స్వయంచోదిత నాడీవ్యవస్థ d) పరిధీయ నాడీవ్యవస్థ
4. గర్భధారణ జరిగినప్పుడు కార్బన్ లుటమ్ జీవితకాలం ()
 a) 4 రోజులు b) 10 రోజులు c) 14 రోజులు d) 25 రోజులు
5. మూత్రం పసుపురంగులో ఉండుటకు కారణం ఏమిటి? ()
 a) యారోక్రోం b) ఎసొప్రస్నిన్ c) క్రియాటిక్ d) ఈస్ట్రోజిన్
6. క్రిమిసంహారకాల వాడకాన్ని పూర్తిగా ఆపివేయడం అంటే ()
 a) పురుగుమందుల వాడకంటే నియంత్రణ
 b) పురుగుమందుల నిషేధం
 c) పర్యావరణ స్నేహపూర్వక వ్యవసాయ పద్ధతులు |ప్రోత్స్హాహించడం
 d) జీవరసాయన పరిక్రియ
7. ఇంకుడుగుంతల వలన ఉపయోగం ()
 a) వ్యవసాయానికి నీరు అందించడం b) భూగర్భజల మట్టల పెరుగుదల
 c) వర్షపునీటిని నిల్వచేయడం d) వర్షాకాలంలో వచ్చే వరదలు అరికట్టడం.
8. ఈక్రింది బొమ్మ దేనిని తెలియజేస్తుంది. ()
-
- a) వృద్ధయ కపటానికి చేసే శస్త్రచికిత్స b) మూత్రనాళానికి చేసే శస్త్రచికిత్స
 c) శుక్రకణానికి చేసే శస్త్రచికిత్స d) ట్రై బీజ వాహికకు చేసే శస్త్రచికిత్స

9. భూగర్భమట్టలు తరిగిపోవడానికి కారణం ()

 - a) వర్షాలు కురవకపోవడం
 - b) అడవుల నరికివేత
 - c) బోరుబావులపై నియంత్రణ లేకపోవడం
 - d) పైవన్నీ

10. ఆవరణ వ్యవస్థ దృష్ట్యౌ ఒక చెరువు గుర్రపు డెక్కు మొక్కలతో నిండిపోవడం అంటే ()

 - a) ఆవరణ వ్యవస్థలో అనమతుల్యత ఏర్పడటం
 - b) ఉత్పత్తిదారులు పెరిగిపోవడం
 - c) వినియోగదారులు తగ్గిపోవడం
 - d) పైవన్నీ